

BỆNH ÁN HẠ NATRI MÁU

ThS HUỲNH NGỌC PHƯƠNG THẢO

Giảng viên Thận học- Bộ môn Nội ĐHYD

BỆNH ÁN

Bệnh nhân nam, 53 tuổi đến khám vì mệt

Bệnh nhân cảm thấy mệt mỏi và yếu sức vài tuần nay, sau đó ăn kém và nôn ói vài ngày nay.

Tiền sử: Hút thuốc lá 60 gói năm

Phát hiện Ung thư phổi vài tháng nay

KHÁM

Tĩnh, tiếp xúc chậm, về mặt mồi

HA 120/80 mmHg, Hạ HA tư thế, M 110 lần/phút

Da khô, véo da dương tính, Môi lưỡi khô, tĩnh mạch cổ xẹp

Tim đều. Phổi trong. Bụng mềm

XÉT NGHIỆM

BUN 42 mg/dL (10-20 mg/dL)

Creatinine 1,2 mg/dL (0,8– 1,2 mg/dL)

Ion đồ máu: Na 107 mEq/L (136-142)

K 3,9 mEq/L (3,5 – 5)

Cl 75 mEq/L (98 – 108)

CO₂ content: 22 mEq/L (21- 30)

Nước tiểu: Na: 8 mEq/L (Chỉ số thay đổi)

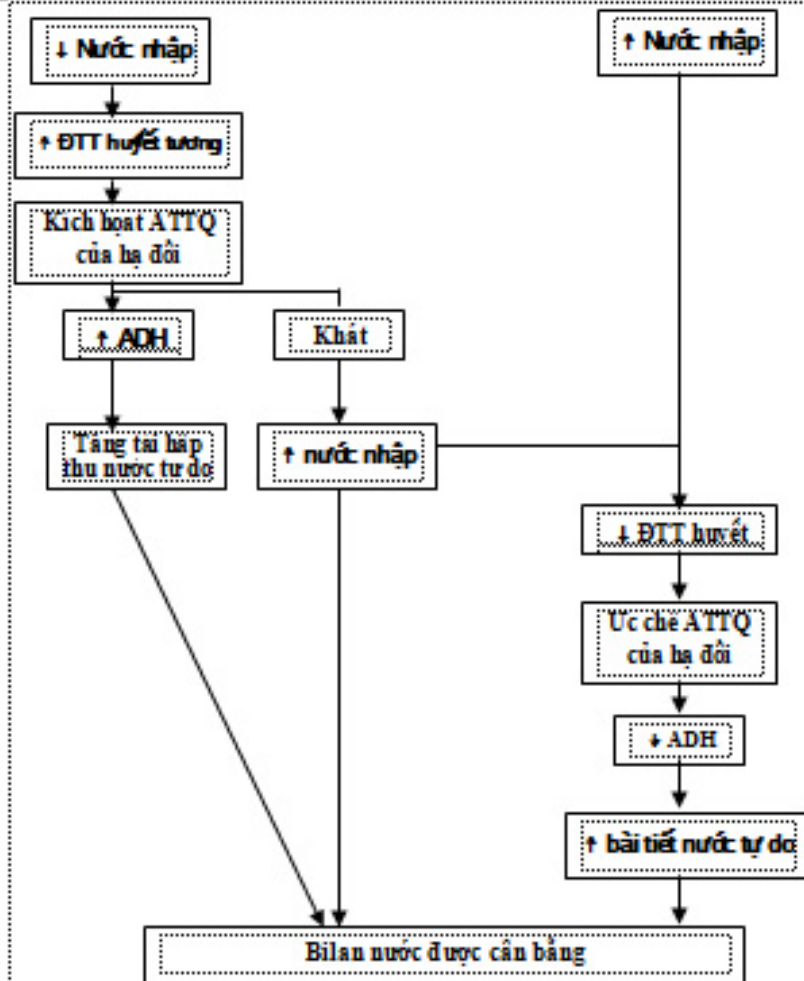
Osmolality: 553 mOsm/kg (Chỉ số thay đổi)

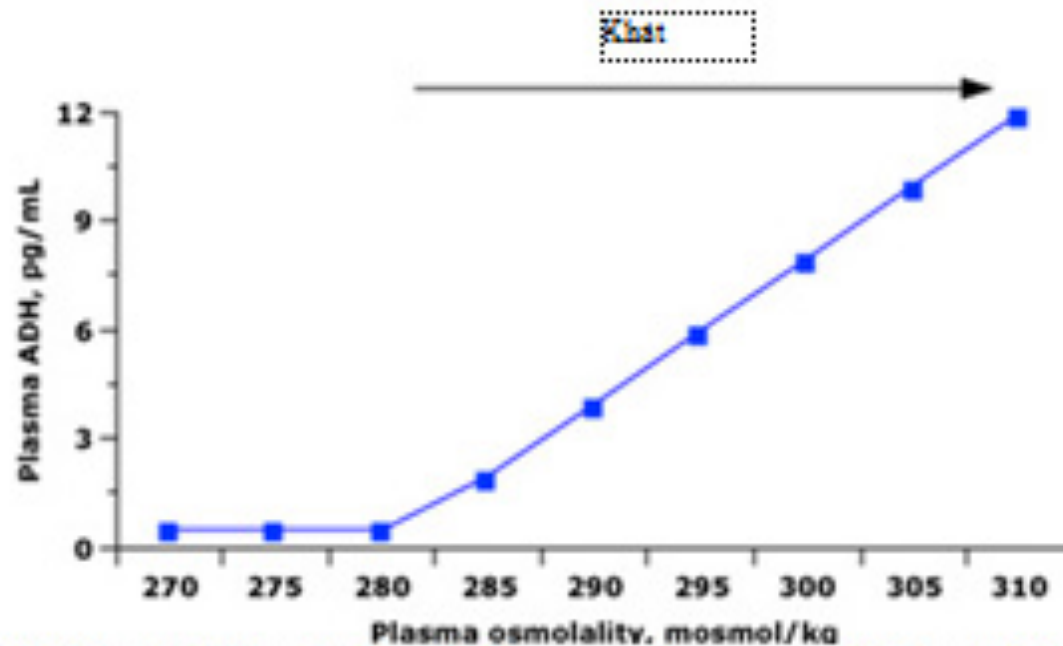
1. Hãy trình bày những biểu hiện hạ Natri máu ở bệnh nhân này như thế nào?

2. Hãy giải thích cơ chế hạ Natri máu ở bệnh nhân này?

Hình 1. Cơ chế của sự pha loãng và cô đặc nước tiểu. ĐTT: Độ thẩm thấu, ATTQ: áp thẩm thấu quan, ADH: antidiuretic hormon.

Hình 3: Cơ chế điều hòa độ thẩm thấu huyết tương thông qua sự giải phóng ADH và khát. Mối liên quan giữa nồng độ ADH và độ thẩm thấu huyết tương ở người bình thường: độ thẩm thấu huyết tương thay đổi tùy theo thể dịch của cơ thể. Ngưỡng độ thẩm thấu huyết tương gây khát hơi cao hơn ngưỡng tiết ADH vài mosmol/kg.

ĐỊNH NGHĨA

Hạ Natri máu khi Natri máu nhỏ hơn 135 mEq/L

NGUYÊN NHÂN

- 1. PSEUDOHYPONATREMIA: Nồng độ Protein hoặc Lipid quá tăng làm giảm giả tạo Natri trong Dịch ngoại bào**
- 2. HẠ Natri máu kèm tăng áp lực thẩm thấu: (Tăng Đường huyết kéo H₂O vào dịch ngoại bào. Khi ĐH tăng 100mg/dL làm giảm Natri máu 1,6-2,4 mEq/L)**
- 3. HẠ Natri máu kèm giảm áp lực thẩm thấu**

HẠ NÁTRI MÁU KÈM GIẢM ÁP LỰC THÂM THẤU

- 1. GIẢM BÀI TIẾT NƯỚC**
- 2. PRIMARY POLYDIPSIA**
- 3. RESET OSMOSTAT**

HẠ NÁTRI MÁU KÈM GIẢM ÁP LỰC THÂM THẤU

1. GIẢM BÀI TIẾT NƯỚC

- 1. Giảm Thể tích tuần hoàn hiệu quả**
- 2. SIADH**
- 3. Suy thận tiến triển**
- 4. Thay đổi Hormones (nhược giáp, suy thượng thận, có thai)**

HẠ Natri Máu KÈM GIẢM ÁP LỰC THÂM THẤU

1. GIẢM Bài Tiết Nước

1. Giảm Thể tích tuần hoàn hiệu quả

- 1. Giảm thể tích (Mất qua đường tiêu hoá, mất qua thận, mất qua da nhưng bù bằng nước tự do)**
- 2. Tăng thể tích: Suy tim, xơ gan, hội chứng thận hư**

BÀI TIẾT ADH KHÔNG THÍCH HỢP

- **ĐỊNH NGHĨA:** Tiết ADH không phải do thay đổi áp lực thẩm thấu cũng không phải do thay đổi thể tích
- **NGUỒN:** Hypothalamus, Ectopic

BÀI TIẾT ADH KHÔNG THÍCH HỢP

- **Osmolality nước tiểu > 100 mOsmol/L**
- **Euvoemia**
- **Không có tình trạng kích thích tiết ADH (giảm thể tích, nôn ói, suy thượng thận, nhược giáp)**

HẠ NÁTRI MÁU KÈM GIẢM ÁP LỰC THÂM THẤU

1. GIẢM BÀI TIẾT NƯỚC

1. Bài tiết ADH không thích hợp

1. Bệnh não

2. Thuốc (chống trầm cảm, narcotic, chống loạn thần, Chlopropamide, giảm đau)

3. Bệnh phổi

4. U ác (U phổi dạng tế bào nhỏ)

5. Sau phẫu thuật (Đáp ứng đau)

TRIỆU CHỨNG HẠ NATRI MÁU

- **Tăng nước nội bào làm phù não, phụ thuộc vào mức độ và tốc độ Hạ Natri máu**
- **HẠ Natri máu cấp: dưới 2 ngày**
- **Hạ Natri mạn: > 3 ngày**

TRIỆU CHỨNG HẠ NATRI MÁU

- Hạ Natri máu cấp
- Na >125 : buồn nôn, mệt
- Natri < 125 : nhức đầu, lờ đờ, buồn ngủ, lơ mơ
- Natri < 115 : co giật, hôn mê

TRIỆU CHỨNG HẠ NATRI MÁU

- Hạ Natri máu cấp
- Na >125: buồn nôn, mệt
- Natri < 125: nhức đầu, lờ đờ, buồn ngủ, lơ mơ
- Natri < 115: co giật, hôn mê

ĐÁNH GIÁ HẠ NATRI MÁU

- **PLASMA OSMOLALITY**
- **DỊCH NGOẠI BÀO**
- **URINE OSMOLALITY**
- **URINE NA**

